

калорійність, прийнятої їжі прискорюючи розпад жирів в організмі», що застосовуються при ожирінні. Проведено їх структурний аналіз, аналіз за лікарськими формами та країнами-виробниками.

ВИЗНАЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ ПОРТРЕТІВ РІЗНИХ ПОКОЛІНЬ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ

Проскурова Я.О.¹, Кубарєва І.В.¹, Карпенко К.І.¹, Євсєєва Л.В.²

¹ Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

² ГО «Соціальна та екологічна безпека»

socpharm@nuph.edu.ua

Останнім часом оприлюднено багато досліджень, які доводять різницю у поведінкових факторах різних поколінь населення. Соціолог Карл Мангейм в есе 1923 р. «Проблема поколінь» підкреслив, що швидкість соціальних змін у молодому віці має вирішальне значення для формування особливостей поведінкових характеристик покоління. Підхід Штрауса-Хоу (теорія поколінь) визначає, що суспільство розділене на різні категорії людей за віком (покоління). Покоління узагальнюють епоху, в якій існують нові соціальні, політичні та економічні складові. Дана модель суспільства особливо приваблива у зв'язку з масштабними процесами модернізації та глобалізації, які змінили світ. Врахування особливостей соціальної поведінки різних поколінь важливо у соціально значимих сферах життєдіяльності.

Відповідно до вищезгаданої теорії на цей час виділяють 5 наявних поколінь: *мовчазне покоління* – народжені раніше 1945 р.; *покоління бебі-бумерів* – народжені в епоху демографічного вибуху (1946-1962 рр.); *покоління Х* – люди, які народилися з 1963 р. по 1983 р.; *покоління Y (мілленіали)* – діти бебі-бумерів, які народилися в період з 1984 р. по 2000 р. та *покоління Z* – народжені у період з 2001 р. Покоління Х — так зване «втрачене покоління»,

яке зростало в період, коли соціальні інститути ослабли і втратили довіру. Це покоління характеризується скептичним ставленням до усього, але їм притаманне альтернативне мислення та висока проінформованість. Покоління Y (мільеніали) розбудовує сьогодення, і саме вони знаходяться під прицілом усіх маркетологів світу. Це покоління характеризується, перш за все, глибокою залученістю до цифрових технологій. Покоління Z – покоління, «народжене з телефоном у руках», з надзвичайною швидкістю сприйняття інформації. Те, що попередні покоління називали «новими технологіями» або «технологіями майбутнього», для покоління Z – навколишня дійсність. Дослідники вважають, що покоління Z найбільше цікавиться наукою, технологіями та мистецтвом. Соціологи вважають, що ця вікова група буде дуже економною і приділить особливу увагу здоровому способу життя та екології.

З огляду на вищезазначене, метою даного пілотного дослідження стало визначення ставлення до сучасних екологічних проблем громадян України 3-х поколінь (X, Y та Z). У процесі дослідження були використані аналітико-порівняльний, системний, логічний, математико-статистичний методи та метод анкетування.

Дослідження проведено у січні 2019 р. шляхом он-лайн опитування з використанням сервісу Google «Форми». Опитано 129 громадян України (по 43 представника кожного з поколінь X, Y, Z), переважно мешканців Харківської області. Анкета містила питання, які були включені до опитування, проведеного мережею TNS Political & Social серед громадян 28 країн-членів ЄС у 2017 р. щодо їх ставлення до довкілля, та адаптовано відповідно до дослідження «Екологічний портрет громадянина України», проведеного у 2018 р. ресурсно-аналітичним центром «Суспільство і довкілля».

За результатами опитування встановлено, що охорона довкілля є важливою для 81% громадян покоління X, 93% покоління Y та 47% покоління Z. У тому, що вони можуть особисто відігравати роль у захисті довкілля впевненні 63%, 49%, 33% опитаних представників відповідних поколінь. Громадяни України поділяють спільні екологічні цінності та вважають охорону

довкілля важливою проблемою. Високі показники невпевненості у своїй ролі у захисті довкілля громадян покоління Z свідчить про недостатнє залучення сучасної молоді до процесу прийняття рішень з питань навколишнього середовища, що має надзвичайно важливе значення у довгостроковому плані.

На думку респондентів трьох поколінь до «Найважливіших екологічних проблем» належать зростання кількості відходів 42% (X), 28% (Y), 26% (Z); забруднення річок, озер та океанів – 33% (X), 37% (Y), 18% (Z). Якщо категорії X та Y виділили майже одноголосно дві основні проблеми, то категорія Z розійшлась у своїх відповідях на зазначене питання.

Найбільш ефективними методами вирішення екологічних проблем представники поколінь X та Y вважають фінансові заходи: запровадження вищих штрафів за забруднення довкілля, прийняття суворіших екологічних законів, впровадження фінансових стимулів для бізнесу та громадян щодо втілення екологічних рішень (X – 43%, Y – 55%, Z – 15%). Покоління Z вважає необхідним: збільшення доступної та якісної інформації для населення з екологічних питань та забезпечення кращого застосування чинного екологічного законодавства (X – 48%, Y – 30%, Z – 75%).

Встановлено, що основними джерелами отримання екологічної інформації для громадян поколінь X (81%) та Y (95%) є соціальні мережі та новини на телебаченні. Покоління Z менше використовує ці джерела у якості основних – лише 58%. Покоління Z дивиться менше живого телебачення і більше отримує інформації на «вимогу» через сервіси відео. Тому відео-контент є важливим джерелом інформації.

За результатами опитування визначено, що покоління X характеризується високим рівнем недовіри у екологічних питаннях до будь-яких організацій, покоління Y більш довіряє міжнародним організаціям, а покоління Z демонструє модель довіри до урядових організацій більше, ніж будь-яка вікова група в даний час.

Порівнюючи ставлення до довкілля громадян України поколінь (X, Y, Z) нами сформульовано основні висновки: громадяни України 3-х поколінь

поділяють спільні екологічні цінності, проте, можна говорити, що екологічні практики мешканців України все ще потребують особливої уваги з боку державних органів та громадських організацій. Зокрема впровадження заходів для підвищення рівня екологічної свідомості та підтримки реформ громадянами у сфері довкілля, враховуючи особливості соціальної поведінки різних поколінь, які забезпечать якісні зміни у майбутньому.

НАДАННЯ ДОМЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ЯК ФАХОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ПРАЦІВНИКА

Рябова О. О., Кашута В. Є.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

farmacoter@nuph.edu.ua

Останній часом для підготовки здобувачів вищої освіти використовують компетентністний підхід, що спирається на Закон України «Про вищу освіту», стандарт вищої освіти підготовки магістрів спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація». Під компетентністю розуміють динамічну комбінацію знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти.

Однією із фахових компетентностей майбутніх фармацевтів є здатність здійснювати домедичну допомогу хворим та постраждалим у екстремальних ситуаціях та при невідкладних станах. Саме дисципліна «Перша долікарська допомога» забезпечує набуття здобувачами вищої освіти даної фахової компетентності. Метою викладання навчальної дисципліни «Перша долікарська допомога» є навчити здобувачів вищої освіти алгоритмам надання першої долікарської допомоги потерпілим та хворим при нещасних випадках і